

Univerzitet u Banjoj Luci

Prirodno-matematički fakultet

Studijski program za prostorno planiranje

-DEMOGRAFSKI PROBLEMI ZEMALJA JUGOISTOČNE EVROPE-

Draško Marinković, prof. Kristina Pajić, 203/09

Banja Luka, 2011

(Sadržaj: (

1. UVOD.....	1
2. DEMOGRAFSKA KRETANJA NA BALKANU.....	2
2.1. Demografska tranzicija.....	2
2.2. Migracije.....	2
2.3. Treća tranzicija-starenje kao demografski problem.....	4
2.4. Pad fertiliteta.....	7
3. ZAKLJUČAK.....	8
4. LITERATURA.....	9

1. UVOD

Područje Jugoistočne Evrope čine sljedeće države: Albanija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Crna Gora, Hrvatska, Grčka, Kosovo, Makedonija, Moldavija, Rumunija, Srbija i Turska.

U Europi živi oko 700 milijuna stanovnika ili 70 st/km². Na naseljenost utječu prirodni i društveni uslovi. U prirodne ubrajamo reljef, klimu, vegetaciju, vrstu tla, snabdevanje vodom, rudonosne izvore... Društveni uslovi su nivo razvijenosti privrede, politička stabilnost, mogućnost zapošljavanja...

U ovom seminarskom ispitujemo mogući uticaj demografskih problema na razvoj Jugoistočne Evrope.

Analiziramo projekcije i perspektive čitavog niza pitanja.

2. DEMOGRAFSKA KRETANJA NA BALKANU

Europa je gusto naseljen kontinent. Do 19. veka imala je spor porast broja stanovnika, ali ne zbog malo novorođenčadi, nego zbog mnogo umrlih. Znači da su i rodnost i smrtnost bile velike. Tijekom 19. veka nove tehnologije i nova organizacija rada povećale su produktivnost u proizvodnji, što je uticalo na pojeftinjenje proizvoda i povećanje kupnje. Došlo je do napretka u medicini i poboljšani su higijenski uslovi života u naseljima. Sve to rezultira višim životnim standardima i produljenim životnim vekom ljudi te smanjenjem smrtnosti. Kako je rodnost ostala ista, a smrtnost se smanjila, došlo je do naglog povećanja broja stanovnika. Razlika između rodnosti i smrtnosti naziva se prirodna promena, a ona može biti pozitivna (prirodni porast) i negativna (prirodni pad).

2.1. Demografska tranzicija

Sledi smanjenje rodnosti. Naime, s povećanjem životnog standarda ljudi počinju više pozornosti planiranju obitelji (smanjuje se broj djece). Istodobno se dio stanovništva (pretežito mladih ljudi) iseljava u Novi svijet. Smrtnost je i dalje niska. Prijelaz s visoke rodnosti i smrtnosti na nisku rodnost i smrtnost naziva se demografska tranzicija. Demografska tranzicija označava razdoblje prijelaza s tradicionalnog, primitivnog režima reprodukcije koji se odvija uz visoke stope nataliteta i mortaliteta na moderni režim reprodukcije stanovništva koji se odvija uz niske stope nataliteta i mortaliteta Taj proces nije počeo istodobno i nije trajao jednako u svim europskim državama. Najpre se pojavio u poljoprivredno najrazvijenijim državama. Danas je većina europskih država prošla kroz sve četiri faze demografske tranzicije, što znači trenutno da imaju malu rodnost i malu smrtnost. Bivše komunističke države beleže znatan prirodni pad, što znači da više ljudi umire nego što ih se rađa.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com